

Анкета повісті М.Гоголя «Ніч перед Різдвом»

Микола Гоголь (Рудий Панько) «Ніч перед Різдвом» (1831-1832)

Збірка «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» (1829-1832)

1. **Жанр.** Казково-фантастична повість
2. **Час дії.** Дія відбувається у ніч перед Різдвом і наступного дня.
3. **Місце дії.** Село Диканька Полтавської губернії
4. **Настрій твору.** Веселий, урочистий, різдвяний настрій
казково-фантастична повість
5. **Сюжет. Три лінії:** *перша* — лінія чорта, *друга* — лінія залицяльників Солохи, *третья* — лінія Вакули й Оксани.

План

1. Відьма краде зорі, а чорт - місяць.
2. Картина коваля Вакули в церкві і клятва чорта помститися Вакулі.

3. Оксана перед дзеркалом.
4. Розмова Вакули й Оксани.
5. Солоха, чорт і мішок.
6. Обіцянка Оксани вийти заміж за Вакулу, якщо він принесе черевички, які носить цариця.
7. Гості Солохи - голова, дяк і Чуб – в мішках.
8. Вакула виносить мішки.
9. Колядки в селі. Глузування Оксани з Вакули.
10. Рішення Вакули: «піду втоплюся в ополонці»
11. Вакула й Пузатий Пацюк.
12. Договір чорта й Вакули.
13. Знахідка у мішках. Чубів кум знаходить Чуба й дяка, а голова опиняється у будинку Чуба.
14. Політ Вакули на чорті у Петербург.
15. Вакула в запорожців.
16. Вакула отримує від цариці черевички.
17. Чутки про загибель коваля.
18. Вакула повертається та йде сватати Оксану.
19. Епілог.

6. Герої твору. Чотири центральних персонажі: коваль Вакула, Оксана, відьма Солоха і чорт.

Реальні герої	Фантастичні герої	Напівфантастичні герої
Вакула, Оксана, голова, дяк, Чуб	Чорт, відьма	Солоха, Пацюк

7. Особливість системи образів повісті: люди та міфологічні істоти перебувають в одному просторі й діють в одному часі. Наприклад, Солоха постає і як відьма, і як звичайна жінка. Вона може літати на мітлі, зустрічатися і з чортом, і з реальними односельцями

Система образів повісті побудована на подвійній антитезі: «нечистий» протиставлений християнській душі, Вакулі; дівоча чистота Оксани - відьмівству Солохи.

http://svitliteraturu.ucoz.ua/load/dopomoga_uchnju_iz_zar_lit/6_klas/anketa_povisti_m_gogolja_nich_pered_rizdvom_dopomoga_uchnju/15-1-0-806

8. Характеристика образів Вакули та Оксани

Вакула	Оксана
1. Відомості про героїв	
син Солохи, коваль, «займався малюванням», «богобоязкий чоловік», сильний (гне руками підкови)	17 років; дочка заможного козака Чуба; має багате придане
2. Портрет	
«Силач і козак хоч куди», красень (у запорозькому кафтані дуже сподобався цариці)	«красуня на все село», чорні брови... чорні коси...»
3. Риси характеру	
добрий, щирий; вірний; має чисте серце; рішучий і винахідливий; наполегливий у досягненні мети (не кидає залицяння до Оксани); сміливий (подорожує по небу); кмітливий (перехитрив чорта).	весела, життєрадісна; кокетлива, грайлива, горда, примхлива; пишається своєю красою, самовдоволена
4. Почуття героїв	
широко кохає, не приховує своїх почуттів; терпить образи, насмішки від Оксани	Кокетує → зневажає → ображає → кається → картає себе → хвилюється → переживає → закохується → радіє
5. Вчинки	
за допомогою чорта дістав черевички для коханої; свій гріх (угоду із чортом) Вакула спокутував тим, що намалював у церкві такого гидкого чорта у пеклі, «що всі плювали, проходячи повз нього»	ставить умову — дістати черевички цариці; здатна усвідомити свої помилки; відмовляється від черевичків і признається, що любить Вакулу
Висновок	
довгоочікуване взаємне почуття	

9. Історичний факт - прийом Катериною делегації запорожців.

10. Основна думка твору. Перемога кохання Вакули — над байдужістю Оксани; світливих сил — над темрявою (чистої душі коваля — над чортом).

11. Реальне й фантастичне в творі

Реальне	Фантастичне
Традиції святкування Різдва; місця подій (Диканька, Петербург); природа України; побутові деталі; опис деталей одягу; історичні особи, козацтво; характери героїв.	відьма верхи на мітлі краде зорі, запихає їх до рукава; чорт краде місяць, місяць вилітає крізь димар і повертається на небо; вареники слухняно залітають Пацюку до рота; політ Вакули на спині в чорта до Петербурга й назад; помело відьми літає в повітрі, чорт перетворюється на коня; чорт зменшується і ховається у кишеню Вакули; Вакула дістає черевички самої цариці.

12. Гумор в повісті. Пояснення походження колядок (від ідола Коляди), образ чорта (німець, схожий на свиню й водночас на губернського стряпчого), мотив розмови Оксани з Вакулою («Чи правда, що твоя мати відьма?»), кумедні порівняння, епізод, у якому відьма й чорт опускаються крізь димар у пічку, зображення веселих колядників, зауваження чорта про те, що він може пожертвувати власною душею, відвідини Солошиної хати головою, дяком,

Чубом, ковалем, Свербигузом, веселі ігри парубків із дівчатами, Пацюк «диригує» варениками, сюрприз появи із мішку Чуба та дяка.)

13. Художні засоби, використані при описах природи. Метафори: подивилися зірки, місяць велично вплив на небо посвітити добрим людям, місяць зазирає крадькома у вікна хат; місяць викликав дівчат на вулицю; зірки грали у жмурки; сніг запалав широким срібним полем і весь обсіпався кришталевими зорями; ніч, що весело сміється; клубився рій духів; доми вп'ялися в нього своїми незчисленними вогняними очима і дивились.

Епітети: ясна (ніч), кришталеві (зорі); рипучий (сніг); замерзлий (сніг) добрі (люди). Порівняння: так було тихо, що рипіння морозу під чоботом чути було за півверсти; Вакула, як муха, пролетів, під самим місяцем.

Гіпербола: скрип морозу під чоботом було чутно за півверсти; ще трохи і зачепив би місяць шапкою: будинки росли і ніби підіймалися із землі на кожному кроці; мости дрижали; карети літали.

14. Українські народні традиції та звичаї й обряди на Різдво.

- ☐ Святкова атмосфера Різдвяної ночі: «Сніг загорівся широким срібним полем і весь обсіпався кришталевими зорями».
- ☐ Колядники-парубки співали пісні, веселились, «бешкетували й бісилися досхочу».
- ☐ Колядники-дівчата співали колядки, хизувалися обновками, жартували з хлопцями;
- ☐ «Парубки й дівчата» раділи Різдву, розважалися: «шум, крик, один кидав грудкою снігу...».
- ☐ Різдвяні витівки, жарти: «...у кожному мішку сиділо по дві людини».
- ☐ Щедре частування колядників: «вивантажували мішки і хвастились паляницями, ковбасами...».
- ☐ Національні страви на Святвечір: «кутя», «варенуха», «гречаники», «галушки».
- ☐ Прибирання перед святами.
- ☐ Український національний одяг, побутові речі.

Різдвяні символи: традиційні страви; колядки, різдвяні пісні; обдаровування ласощами колядників; гуляння, ігри, забави; зірка, яку носять колядники

15. Фольклорні елементи: колядки, щедрівки, народні легенди про нечисту силу; Гоголь використав у творі поширену в Україні фольклорну легенду про благочестивого маляра і поєднав її із сюжетами про популярного героя слов'янської міфології — коваля.

Традиційні образи

- ✓ Чорт — «Одну лише ніч залишилось йому вештатись на білому світі...»;
- ✓ Відьма — «чорною кішкою перебігла дорогу», «закричала півнем»;
- ✓ Місяць — «танцював на небі...»

Елементи казки

- ☐ Головний герой у пошуках щастя — «коваль Вакула».
- ☐ Чарівні явища: Чорт зменшується — «лізь до мене в кишеню...», переміщення в просторі — «раптом опинився за шлагбаумом».
- ☐ Чарівне перетворення — «Чорт, перелетівши через шлагбаум, обернувся в коня...»
- ☐ Перемога добра над злом.

Роль фольклорних елементів. Створюють національний колорит, оригінальну картину світу, підводять до морального ідеалу - гармонії зовнішньої та душевної краси.